

Water

- 2p 15 In woonwijken worden steeds meer maatregelen genomen om verdroging tegen te gaan.
→ Noem twee van deze maatregelen.
- 1p 16 De laatste eeuw is de gemiddelde temperatuur in Nederland gestegen. Ook de gemiddelde hoeveelheid neerslag per jaar in Nederland is toegenomen.
→ Geef een oorzaak waardoor een stijgende temperatuur tot meer neerslag kan leiden.
- 1p 17 Over het stroomstelsel van een rivier worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: erosie komt voornamelijk voor in de bovenloop van een rivier.
Uitspraak 2: de waterscheiding van een rivier ligt in de delta.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 11

Rivierverruimende maatregelen

afbeelding 1

afbeelding 2

afbeelding 3

afbeelding 4

- 1p 18 Bekijk bron 11.
In bron 11 staan vier maatregelen in het kader van Ruimte voor de Rivier.
Waar staan de cijfers 1, 2, 3 en 4 van de afbeeldingen in bron 11 juist bij de aangegeven maatregelen?

	dijk- verlegging	krib- verlaging	uiterwaard- vergraving	zomerbed- verdieping
A	1	3	2	4
B	1	3	4	2
C	1	4	3	2
D	3	1	2	4
E	3	2	4	1
F	3	4	2	1

bron 12
Wateroverlast in Nederland

foto 1

foto 2

foto 3

foto 4

1p 19 Bekijk bron 12.
In bron 12 staan vier foto's met wateroverlast in Nederland.
Waar staan de cijfers 1, 2, 3 en 4 van de foto's uit bron 12 juist bij de oorzaken van de wateroverlast?

	doorbreken van de dijk	hoge grondwaterstand	riool kan het water niet verwerken	overstroming van de rivier
A	1	2	3	4
B	1	2	4	3
C	1	3	2	4
D	4	2	1	3
E	4	2	3	1
F	4	3	2	1

bron 13

Druppelirrigatie in lelieteelt

2p 20

Bekijk bron 13.

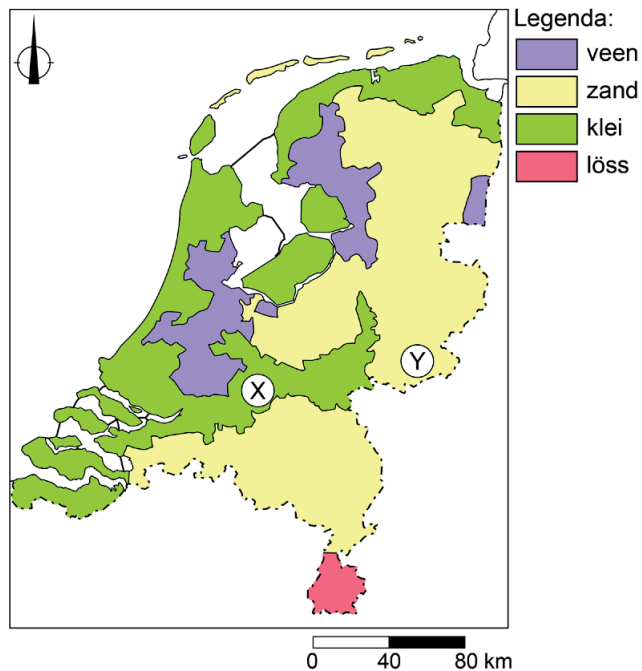
Lelies zijn bloemen die veel water nodig hebben. In Drenthe is daarom een proef gestart met druppelirrigatie in de lelieteelt. Het water wordt hier door buizen naar elke plant gevoerd.

- Waarom is de manier van irrigeren zoals te zien in bron 13 duurzamer dan beregening?
- Noem een natuurlijke oorzaak waardoor deze vorm van irrigatie in Nederland veel minder wordt toegepast dan in een land als Spanje.

bron 14

Grondsoorten in Nederland

1p 21 Bekijk bron 14.

Op de kaart in bron 14 staan gebied X en gebied Y.

→ Beargumenteer waar het regenwater na een flinke regenbui het **snelst** zal infiltreren. Kies eerst gebied X of gebied Y. Geef daarna de oorzaak waardoor infiltratie hier sneller gaat.

bron 15

Uitbaggeren van een sloot

1p 22 Bekijk bron 15.

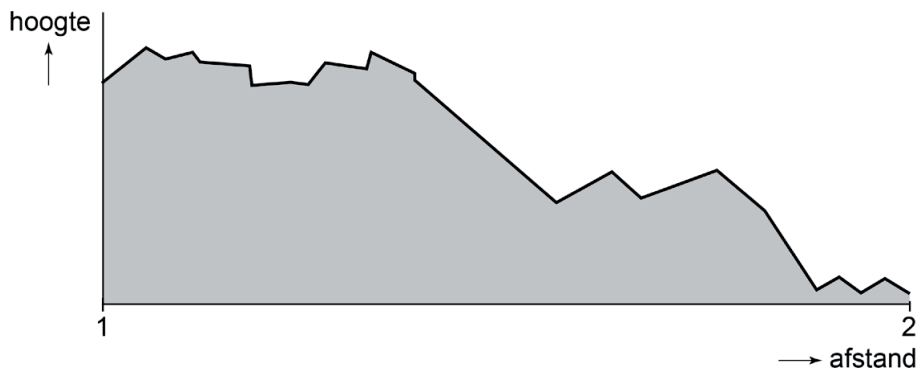
Het waterschap verplicht boeren om de sloten goed te onderhouden. Boeren moeten de sloot uitdiepen door baggeren. Dit is belangrijk voor zowel de waterkwaliteit als de waterkwantiteit.

→ Geef een voordeel voor het kwantitatieve waterbeheer van het uitbaggeren van de sloten.

bron 16

Dwarsdoorsnede van China

- 1p 23 Bekijk bron 16.
 In bron 16 is een dwarsdoorsnede van China te zien.
 Waar staan de gebieden juist bij de cijfers 1 en 2 uit de dwarsdoorsnede in bron 16?

	1	2
A	Noord-China	Zuid-China
B	Oost-China	West-China
C	West-China	Oost-China
D	Zuid-China	Noord-China

bron 17

Drieklovendam China

De Drieklovendam is gebouwd in de ... **1** ... (middenloop / benedenloop) van de rivier de Chang Jiang.

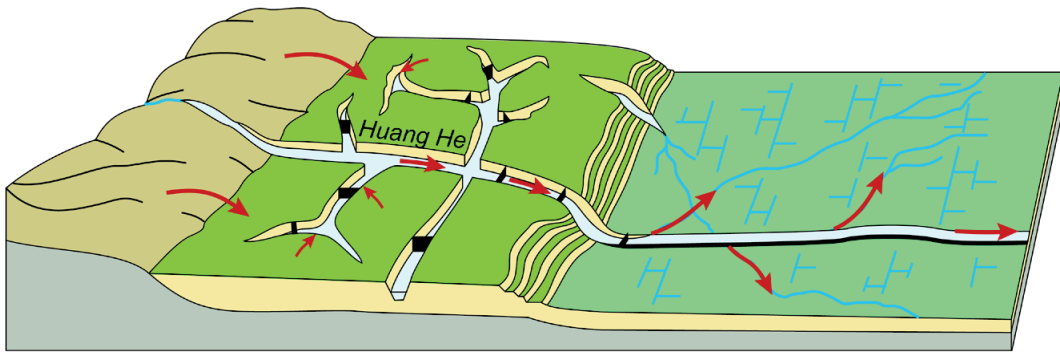
In dit gebied is ... **2** ... (veel / geen) reliëf.

In het stuwmeer vindt veel ... **3** ... (erosie / sedimentatie) plaats. Dit komt omdat de stroomsnelheid er ... **4** ... (laag / hoog) is.

- 2p 24 Lees bron 17.
 In de tekst van bron 17 staat achter de cijfers 1, 2, 3 en 4 een keuzemogelijkheid.
 → Neem de cijfers 1, 2, 3 en 4 uit bron 17 over op het antwoordblad en zet de juiste keuze erachter.

bron 18

Dwarsdoorsnede Huang He

Legenda:

 löss	 stuwdam
 akkerland	 lösstransport
 akkerland met irrigatie	

2p 25 Bekijk bron 18.

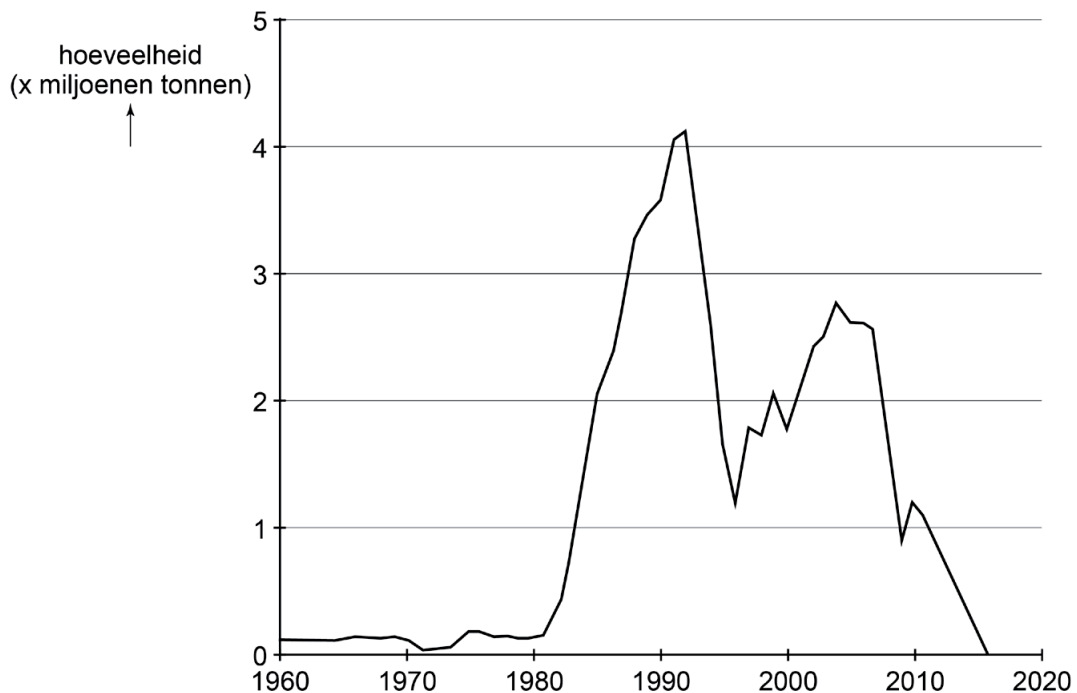
Menselijk handelen heeft gezorgd voor grote hoeveelheden löss in de Huang He.

→ Noem een voorbeeld van dit menselijk handelen.

→ Noem een negatief gevolg van de grote hoeveelheden löss voor de benedenloop van de Huang He.

bron 19

Saudi-Arabië, tarweproductie in miljoenen tonnen van 1960 tot en met 2016

- 1p 26 Bekijk bron 19.
Vanwege de snelle bevolkingsgroei in Saudi-Arabië lijkt het niet logisch dat het land in 2016 is gestopt met het produceren van tarwe. Toch heeft Saudi-Arabië dat wel gedaan.
→ Door welke klimatologische oorzaak heeft Saudi-Arabië besloten om te stoppen met de productie van tarwe?
- 1p 27 Over de gevolgen van de bouw van de Aswandam in Egypte worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: na de bouw van de Aswandam in de Nijl in Zuid-Egypte is de kans op verzilting in de delta van de Nijl toegenomen.
Uitspraak 2: na de bouw van de Aswandam in de Nijl werd er tussen de dam en de monding meer slib afgezet.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 20

Stroomgebied van de Nijl in oppervlakte naar land

land	stroomgebied in % (oppervlakte)	stroomgebied in km ² (oppervlakte)
voormalig Sudan (is nu opgesplitst in Sudan en Zuid-Sudan)	62,7	1.900.000
Ethiopië	12,1	368.000
Egypte	9,9	300.000
Uganda	7,7	232.000
Tanzania	3,8	116.000
Kenia	1,8	55.000
Democratische Republiek Congo	0,8	23.000
Rwanda	0,7	21.500
Burundi	0,5	14.500

- 2p 28 Bekijk bron 20.
Over de verdeling van het Nijlwater is in het verleden regelmatig gediscussieerd. Je zou de oppervlakte van een land in het stroomgebied van de Nijl kunnen gebruiken als criterium om het Nijlwater (rechtvaardig) te verdelen, maar er zijn ook andere criteria denkbaar.
→ Noem een **demografisch** criterium voor de verdeling van het water uit de Nijl.
→ Noem een **natuurlijk** criterium voor de verdeling van het water uit de Nijl.
- 1p 29 Een (nieuw) verdrag over de verdeling van het water van de Nijl zou, van alle landen in het stroomgebied, voor Egypte weleens het meest gunstig kunnen zijn.
→ Geef hiervoor een argument.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.